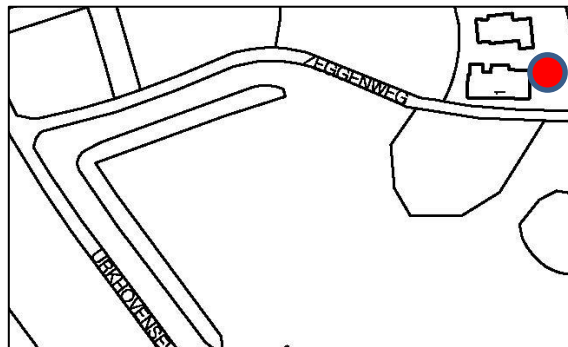

Zeggenweg 1

Datum van aanwijzing: 10-7-2007

Redengevende omschrijving

Beschrijving

Boerderij met dwarsdeel gelegen aan de Zeggenweg in Tongelre nabij het gehucht Urkhoven grenzend aan natuurgebied "de Zeggen".

De vijf traveeën tellende driebeukige boerderij met zijn voorgevel naar het zuiden georiënteerd dateert mogelijk van oorsprong uit de vroege 18e eeuw maar in de 19e en 20e eeuw gewijzigd en gemoderniseerd.

In het overwegend 19e en 20e eeuwse muurwerk van de gevels is ouder muurwerk bewaard gebleven en intern delen van de ankerbalkgebinten.

De boerderij, op een rechthoekige grondslag onder een afgewolfd zadeldak gedekt door gesmoorde oud Hollandse pannen, is gelegen op een groot erf met daarop een schuur onder een door golfplaten gedekt zadeldak met afdang. Tegen de achtergevel van de boerderij een later aangebouwde latrine en een overkapping.

Inwendig bezit de driebeukige boerderij, die een omvang heeft van vijf traveeën, nog delen van ankerbalkgebinten.

Het woongedeelte, dat door middel van een brandmuur gescheiden is van het bedrijfs gedeelte, is in de loop van de 20e eeuw dusdanig gemoderniseerd dat de oorspronkelijke indeling grotendeels verloren is gegaan. De kelder en opkamer, die in noordoosthoek van de boerderij waren gelegen, zijn gesloopt.

In het bedrijfs gedeelte zijn delen bewaard gebleven van de ankerbalkgebinten. Het laatste gebint bij de linker kopgevel is nog gedeeltelijk intact. Delen van de overige gebinten zijn secundair aangebracht. Tevens zijn de gebintplaten met windschoren en gedeelten van de sporen bewaard gebleven.

Op de gebinten staan latere schaarspanten die een overwegend moderne bekapping dragen.

De naar de straat gerichte bakstenen voorgevel van de boerderij is gesitueerd op het zuiden en is opgetrokken in een rommelig uitgevoerd kruisverband met onderlangs een geschilderde gecementeerde plint.

Ter plaatse van het woongedeelte telt de gevel drie vensterassen met een voordeur met bovenlicht met aan weerszijde een venster.

De voordeur is in de jaren zeventig van de vorige eeuw vernieuwd terwijl in de stijlen van de vensters (XIX) de oorspronkelijke hoogte van de wisseldorpel herkenbaar is. De duimen van de luiken zijn nog bewaard gebleven.

De voorgevel telt, ter plaatse van het bedrijfs gedeelte, acht vensterassen met een zestal betonnen stalvensters, een mestdeurtje en een loopdeur. Het muurwerk is grotendeels in de late 19e eeuw vernieuwd en gedeeltelijk gepleisterd.

In de nok van het door oudhollandse dakpannen gedekte dak staat een vernieuwde schoorsteen.

Gemeentelijk monument

De oostelijke kopgevel bezit op de begane grond twee vensters waar in de stijlen de oorspronkelijke hoogte van de wisseldorpel herkenbaar is.

Op de verdieping twee kleine vensters in een vernieuwde geveltop. Waarschijnlijk is de geveltop na de tweede wereldoorlog opnieuw opgetrokken als gevolg van oorlogsschade.

In de gevel, die onderin uit ouder muurwerk bestaat, geeft een vlechting de oorspronkelijke dakhoogte nog aan. In de 19e eeuw is de gevel opgehoogd.

In de westelijke kopgevel is eveneens de oude dakrand herkenbaar door de aanwezigheid van vlechtingen. In de 19e eeuw is de gevel opgehoogd.

De lange, naar het erf gerichte achtergevel, bezit ter plaatse van het woongedeelte een modern venster en een achterdeur. Ter plaatse van het bedrijfs gedeelte vervolgens twee betonnen stalvensters, een later aangebouwde latrine, teruggeplaatste dwarsdeeldeuren en een betonnen stalvenster boven een gecementeerde plint. De gevel wordt afgesloten door een tandlijst met bloktand onder een zinken mastgoot.

Waardering

De boerderij is representatief voor de landelijke bouwkunst in Noord- Brabant van het langgeveltype. De boerderij kenmerkt zich door de boerenesthetica 'Form Follows Function' en ze bezit esthetische waarde door de eenvoudige doch harmonieuze baksteenarchitectuur.

De stijlkenmerken van de landelijke bouwkunst komen tot uiting in:

- de sobere uitstraling van het gebouw en bijgebouw
- de splitsing in een woongedeelte (¼ deel) en stalgedeelte (¾ deel) geaccentueerd door de schoorsteen op de brandmuur en de gevelopeningen
- de gesloten dakvorm waarbij het dak gedekt is met gesmoorde oud Hollandse pannen
- de boerderij ligt met de lange gevel evenwijdig aan de weg
- ensemble van hoofdgebouw, bijgebouw en erf (beplanting).

Het oorspronkelijke karakter is zowel in het interieur als het exterieur en het erf in hoofdzaak goed bewaard gebleven. Het pand bezit een typologische zeldzaamheid als voorbeeld van de ontwikkeling van de boerderijen met bijgebouwen.

Bouwhistorisch is de boerderij van algemeen belang vanwege de aanwezige oudere structuren en constructies.

De gaafheid draagt bij aan de hedendaagse belevingswaarde.

De boerderij maakt onderdeel uit van Urkhoven en ondersteunt, door de individuele kwaliteit, het ruimtelijke karakter.

Samen met de overige boerderijen langs de Doolstraat en de Urkhovenseweg vormt de boerderij een landschappelijk ensemble.

De boerderij ligt in een archeologisch verwachtingsgebied.

De boerderij bezit een cultuurhistorische waarde als voorbeeld van de sociaal- en economische ontwikkeling in het gebied en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de boerderij met bijgebouwen.

De boerderij maakt onderdeel uit van Urkhoven en bezit een duidelijke en herkenbare historische samenhang met de overige bebouwing.

Het gehucht is gelegen rond een kruising van wegen en bestaat uit verspreide agrarische bebouwing. De boerderijen, schuren en stallen staan deels vrij dicht bijeen.

Het gehucht grenst aan een open akkercomplex met een nog aanwezige kleinschalige percelering, aan de westzijde worden de landbouwgronden abrupt afgesneden door de spoordijk. De structuur, bebouwing en het aangrenzende landschap zijn nog gaaf.

De boerderij bezit een stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een oudere landschappelijke structuur. De boerderij bezit een hoge landschappelijke waarde als onderdeel van het gehucht Urkhoven en grenzend aan het natuurgebied "de Zeggen". De structuur, bebouwing en het aangrenzende landschap zijn zeldzaam en gaaf.